

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Rapport om årsredovisningen för det gemensamma företaget för
forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska
luftrummet (Sesar) för budgetåret 2017

med det gemensamma företagets svar

INNEHÅLL

	Punkt
Inledning	1–12
Bildandet av det gemensamma Sesar-företaget	1–2
Organisation	3–4
Mål	5–7
Resurser	8–11
Kommissionens utvärderingar	12
Uttalande	13–25
Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet	14
Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna	15
Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna	16
Ledningens och styrelsens ansvar	17–19
Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna	20–25
Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen	26–37
Genomförandet av budgeten för 2017	26–28
Genomförandet av den fleråriga budgeten inom sjunde ramprogrammet och TEN-T	29–33
Genomförandet av den fleråriga budgeten inom Horisont 2020	34–37
Internkontroller	38–42
Internkontrollramen	38–41
Upphandlingsförfaranden	42
Övriga frågor	43
Kompletterande bidrag från övriga medlemmar för Sesar 2020	43
Information om kommissionens utvärderingar	44–47

Bilaga – Uppföljning av tidigare års kommentarer

Det gemensamma företagens svar

INLEDNING

Bildandet av det gemensamma Sesar-företaget

1. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar-företaget) ligger i Bryssel, bildades i februari 2007 för en period på åtta år och började arbeta självständigt den 10 augusti 2007¹. I juni 2014 ändrade rådet inrättandeförordningen och förlängde det gemensamma företags livstid till den 31 december 2024².
2. Det gemensamma Sesar-företaget är ett offentlig–privat partnerskap för utveckling och genomförande av en moderniserad europeisk flygledningstjänst. De grundande medlemmarna är Europeiska unionen (EU), som företräds av kommissionen, och Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol)³. Efter en inbjudan till intresseanmälan för medlemskap blev 19 offentliga och privata enheter inom luftfartssektorn medlemmar i det gemensamma företaget. De innefattar flygplanstillverkare, tillverkare av markbaserad och flygburen utrustning, leverantörer av flygledningstjänster och flygplatsmyndigheter.

¹ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 av den 27 februari 2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) (EUT L 64, 2.3.2007, s. 1), ändrad genom rådets förordning (EG) nr 1361/2008 (EUT L 352, 31.12.2008, s. 12).

² Rådets förordning (EU) nr 721/2014 av den 16 juni 2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) vad gäller förlängningen av det gemensamma företaget till och med 2024 (EUT L 192, 1.7.2014, s. 1).

³ Eurocontrol är en internationell organisation som ägs av 41 medlemsstater. EU har delegerat delar av sina uppgifter i förordningarna om det gemensamma europeiska luftrummet till Eurocontrol, vilket gör det till den centrala organisationen för samordning och planering av flygkontrolltjänster för hela Europa. EU är själv en undertecknare av Eurocontrol och alla EU-medlemsstaterna är medlemmar av Eurocontrol.

Organisation

3. I det gemensamma Sesar-företagets organisationsstruktur ingår styrelsen och den verkställande direktören.

4. Styrelsen består av företrädare för det gemensamma Sesar-företagets medlemmar samt företrädare för berörda aktörer (militären, civila användare av luftrummet, tillhandahållare av flygtrafiktjänster, tillverkare av utrustning, flygplatser, personal i flygledningssektorn och forskningssamfundet). Styrelsen har ansvaret för att anta huvudplanen för flygledningstjänsten som godkänns av rådet och ska utöva övergripande tillsyn över genomförandet av Sesar-projektet. Den verkställande direktören leder det gemensamma företagets löpande verksamhet.

Mål

5. Syftet med Sesar-projektet är att modernisera den europeiska flygledningstjänsten genom att definiera, utveckla och leverera ny eller förbättrad teknik och nya eller förbättrade förfaranden. Projektet är indelat i tre faser:

- "Utformningsfasen" (2004–2007) som leddes av Eurocontrol och medfinansierades via programmet för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Arbetet utmynnade i en huvudplan för den europeiska flygledningstjänsten, där innehållet i och planerna för utveckling och genomförande av den nya generationen av ett modernt flygledningssystem fastställdes.
- "Utvecklingsfasen", indelad i två perioder (2008–2013 som har förlängts till 2016), som leddes av det gemensamma Sesar-företaget, medfinansierades av TEN-T och sjunde ramprogrammet och sedan 2014 även av Horisont 2020.
- "Genomförandefasen" (2014–2024) som leds av luftfartsindustrin och berörda aktörer och innebär produktion och genomförande i stor skala av den nya flygledningsinfrastrukturen, med medfinansiering från Horisont 2020.

6. Målet med det gemensamma Sesar-företaget inom sjunde ramprogrammet och TEN-T-programmet var att modernisera den europeiska flygledningstjänsten och öka säkerheten

genom att samordna och koncentrera allt forsknings- och utvecklingsarbete i EU till utarbetandet av nya tekniska system, komponenter och operativa förfaranden i enlighet med den europeiska huvudplanen (Sesar I – utvecklingsfasen från 2008 till 2016).

7. Inom Horisont 2020 genomför det gemensamma Sesar-företaget Sesar 2020-programmet med målet att demonstrera hållbarheten i de tekniska och operativa lösningarna, som redan utvecklades inom Sesar I, i större och mer operativt integrerade miljöer (en fortsättning på utvecklingsfasen) och införa den nya flygledningsinfrastrukturen (genomförandefasen).

Resurser

8. Budgeten för Sesar I:s utvecklingsfas 2008–2016 var 2 100 miljoner euro, och finansieringen av den fördelades lika mellan EU, Eurocontrol och deltagande offentliga och privata partner från luftfartssektorn. EU:s bidrag på maximalt 700 miljoner euro finansierades från sjunde ramprogrammet och TEN-T-program⁴.

9. I Sesars inrättandeförordning uppskattas de totala kostnaderna för Sesar 2020 till 1 585 miljoner euro⁵. Det maximala bidraget från EU till det gemensamma Sesar-företaget för genomförandet av Sesar 2020:s utvecklings- och genomförandeprogram 2017-2024 är 585 miljoner euro, vilket ska finansieras från Horisont 2020⁶. Eurocontrol ska bidra med cirka 500 miljoner euro⁷, medan luftfartssektorn förväntas bidra med 500 miljoner euro till det gemensamma företagets verksamhet. Cirka 95 % av bidragen från Eurocontrol och de andra medlemmarna består av bidrag in natura till det gemensamma företagets verksamhet.

10. När det gäller kontantbidragen till det gemensamma företagets administrativa kostnader fastställer styrelsen beloppen för varje medlem i proportion till de överenskomna

⁴ Artikel 3 i den allmänna överenskommelsen mellan Europeiska kommissionen och det gemensamma Sesar-företaget, december 2009.

⁵ Skäl 5 i förordning (EU) nr 721/2014.

⁶ Artikel 4.2 i förordning (EG) nr 219/2007, ändrad genom förordning (EU) nr 721/2014.

⁷ Artikel 4 i avtalet mellan Sesar 2020 och Eurocontrol.

bidrag som den ska betala och anger inom vilka tidsfrister medlemmarna ska betala sina bidrag.

11. År 2017 uppgick det gemensamma Sesar-företagets slutliga budget för Sesar I och Sesar 2020 till 191,8 miljoner euro (2016: 157,1 miljoner euro). Den 31 december 2017 hade det gemensamma företaget 40 anställda (2016: 44).

Kommissionens utvärderingar

12. Kommissionen avslutade slututvärderingen av det gemensamma företagets verksamhet inom sjunde ramprogrammet och den preliminära utvärderingen av insatserna inom Horisont 2020 i juni 2017, vilka följdes av de respektive handlingsplaner som det gemensamma företaget upprättade för att genomföra rekommendationerna i utvärderingarna. Vi har därför tagit med ett avsnitt om det gemensamma företagets handlingsplaner som svar på utvärderingarna, vilket vi gör endast i informationssyfte eftersom det inte ingår i vårt revisionsuttalande eller i våra iakttagelser.

UTTALANDE

13. Vi har granskat

- a) det gemensamma företagets räkenskaper, som består av årsredovisningen⁸ och rapporterna om budgetgenomförandet⁹ för det budgetår som slutade den 31 december 2017,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁸ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

14. Vi anser att det gemensamma företagets räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2017 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2017, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

15. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2017 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

16. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2017 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Ledningens och styrelsens ansvar

17. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och det gemensamma företagets budgetförordning ansvarar ledningen för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den internkontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller fel. Ledningen ska också se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningen följer regelverket. Det gemensamma företagets ledning har det slutliga ansvaret för att de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna är lagliga och korrekta.

18. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företagets förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om frågor som rör dess status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna.

19. Styrelsen ansvarar för tillsynen över enhetens process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

20. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om huruvida det gemensamma företagets räkenskaper innehåller väsentliga felaktigheter och huruvida de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet eller andra ansvarsfrihetsbeviljande myndigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Dessa kan ha sin grund i oegentligheter eller fel och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

21. En revision innebär att revisorn genom olika åtgärder inhämtar revisionsbevis om belopp och annan information i räkenskaperna och om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för dem. Valet av åtgärder grundas på revisorns bedömning, däribland av riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer Europeiska unionens rättsliga ram, vare sig det beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för upprättandet av räkenskaper som ger en rättvisande bild och som ska garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Syftet med detta är att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, inte att göra ett uttalande om den interna kontrollens ändamålsenlighet. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i räkenskaperna.

22. När det gäller intäkter granskar vi bidraget från kommissionen och bedömer det gemensamma företagets förfaranden för att ta ut avgifter och uppbära andra intäkter.

23. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när utgifterna har uppkommit, bokförts och godkänts. Revisionen omfattar alla betalningar (även dem som avser inköp av tillgångar) vid den tidpunkt de görs.

24. När vi upprättade denna rapport och revisionsuttalandet beaktade vi det revisionsarbete som den oberoende externa revisorn har utfört avseende det gemensamma företags räkenskaper i enlighet med artikel 208.4 i EU:s budgetförordning¹⁰.

25. Kommentarererna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

BUDGETFÖRVALTNINGEN OCH DEN EKONOMISKA FÖRVALTNINGEN

Genomförandet av budgeten för 2017

26. När intäkter avsatta för särskilda ändamål (18 miljoner euro) räknas in uppgick den tillgängliga budgeten 2017 för Sesar I till 19,3 miljoner euro i åtagandebemyndiganden och 121,8 miljoner euro i betalningsbemyndiganden. Den tillgängliga budgeten 2017 för Sesar 2020 var 111,7 miljoner euro i åtagandebemyndiganden och 91,2 miljoner euro i betalningsbemyndiganden.

27. Genomförandegraderna för Sesar I:s åtagande- och betalningsbemyndiganden var 11 respektive 68 %. Följande faktorer orsakade de låga genomförandegraderna för Sesar I:

- I december 2016 avslutades Sesar I-programmet formellt och den sista betalningen gjordes i december 2017. Trots det måste det gemensamma företaget se till att det i slutet av 2017 fanns tillräckliga medel från sjunde ramprogrammet för att återbetala för höga kontantbidrag från Sesar I:s näringslivsmedlemmar¹¹ och betala försenade men fortfarande berättigade ersättningsanspråk för pågående projekt inom sjunde ramprogrammet.
- När det gemensamma företaget planerade och övervakade sitt behov av nya åtagande- och betalningsbemyndiganden för Sesar I:s budget valde det en försiktig strategi och beaktade inte de förväntade intäkterna avsatta för särskilda ändamål på cirka

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

¹¹ Artiklarna 13 och 25 i det gemensamma företags stadgar, som är en bilaga till förordning (EG) nr 219/2007, ändrad genom förordning (EU) nr 721/2014.

17 miljoner euro som härrörde från återkrav för Sesar I-projekt (dvs. fel som korrigerats efter efterhandsrevisioner, utestående öppen förfinansiering etc.)

28. Genomförandegraden för Sesar 2020:s åtagande- och betalningsbemyndiganden var 92 respektive 68 %. Att genomförandegraden blev lägre än förväntat när det gäller betalningsbemyndiganden beror främst på förseningar av Horisont 2020-projekt som genomfördes av näringslivsmedlemmarna och en något försiktig budgetplanering, där man tog hänsyn till risken för att de årliga delegeringsöverenskommelserna om finansiellt genomförande skulle försenas.

Genomförandet av den fleråriga budgeten inom sjunde ramprogrammet och TEN-T

29. Av de medel från sjunde ramprogrammet på högst 700 miljoner euro som skulle fördelas till det gemensamma Sesar-företaget för genomförandet av Sesar I hade EU i slutet av 2017 lämnat kontantbidrag på totalt 633,9 miljoner euro.

30. Av de 1 254,5 miljoner euro i bidrag in natura och kontantbidrag som de övriga medlemmarna skulle lämna till Sesar I-åtgärderna inom det gemensamma Sesar-företaget (670,2 miljoner euro från Eurocontrol och 584,3 miljoner euro från deltagarna från luftfartssektorn) hade det gemensamma företaget i slutet av 2017 godkänt bidrag på 560,7 miljoner euro från Eurocontrol och 539,2 miljoner euro från luftfartssektorn.

31. Följaktligen uppgick de totala bidragen från de övriga medlemmarna av Sesar I i slutet av 2017 till 1 099,9 miljoner euro, vilket kan jämföras med EU:s ackumulerade kontantbidrag på 633,9 miljoner euro.

32. Av den totala drifts- och administrationsbudgeten på 892,8 miljoner euro för Sesar I-verksamhet¹² hade det gemensamma Sesar-företaget i slutet av 2017 gjort åtaganden på

¹² Totalbeloppet på 892,8 miljoner euro består av 700 miljoner euro i kontantbidrag från EU som finansieras av sjunde ramprogrammet och TEN-T-programmet, ett kontantbidrag på 165 miljoner euro från Eurocontrol och ett kontantbidrag på 27,8 miljoner euro från medlemmarna i luftfartsindustrin.

853 miljoner euro och betalningar på 801 miljoner euro (89,7 % av den tillgängliga budgeten).

33. I slutet av 2017 och Sesar I-programmets avslutningsfas måste det gemensamma företaget dra tillbaka 30 miljoner euro (19 %) av de utestående åtagandena på grund av att Sesar I-projekt hade ändrats eller ställts in. Vid årets slut hade det gemensamma företaget därmed ännu ouppfyllda betalningsskyldigheter för Sesar I-bidrag på cirka 47 miljoner euro.

Genomförandet av den fleråriga budgeten inom Horisont 2020

34. Av de medel från Horisont 2020 på högst 585 miljoner euro som fördelats till det gemensamma Sesar-företaget för genomförandet av Sesar 2020 hade EU i slutet av 2017 lämnat kontantbidrag på totalt 132,9 miljoner euro.

35. De övriga medlemmarna åtog sig att lämna bidrag in natura och kontantbidrag på minst 825,9 miljoner euro till det gemensamma företaget Sesar 2020:s operativa verksamhet (cirka 500 miljoner euro från Eurocontrol och ett uppskattat belopp på 325,9 miljoner euro från luftfartssektorn). I slutet av 2017 hade de övriga medlemmarna rapporterat bidrag in natura på 97,3 miljoner euro. Men eftersom Sesar 2020-projekten fortfarande var i inledningsskedet 2017 hade bidragen ännu inte godkänts av styrelsen. Eurocontrol hade också lämnat kontantbidrag på 6,7 miljoner euro till det gemensamma företagens administrativa kostnader.

36. Följaktligen uppgick de totala bidragen från luftfartssektorn och Eurocontrol i slutet av 2017 till 104 miljoner euro, vilket kan jämföras med EU:s kontantbidrag på 132,9 miljoner euro.

37. Av den maximala drifts- och administrationsbudgeten på 639,8 miljoner euro¹³ för Sesar 2020-verksamhet hade det gemensamma företaget i slutet av 2017 gjort åtaganden på

¹³ Totalbeloppet på 639,8 miljoner euro består av 585 miljoner euro i kontantbidrag från EU som finansieras av Horisont 2020-programmet, ett kontantbidrag på 25 miljoner euro från Eurocontrol och ett kontantbidrag på 18,5 miljoner euro från medlemmarna i luftfartsindustrin. Därutöver kommer kommissionen att ställa 11,3 miljoner euro i intäkter avsatta för särskilda

236,7 miljoner euro och betalningar på 112,3 miljoner euro. Betalningarna gällde främst förfinansiering av den första och andra vågen av Sesar 2020-projekt.

INTERNKONTROLLER

Internkontrollramen

38. Den externa revisor som granskade det gemensamma företags årsredovisning fann brister i det gemensamma företags kontrollprocesser. Detta beror främst på att det finansiella regelverk som det gemensamma företaget måste följa är komplext, att nyckelpersoner på ekonomiavdelningen nyligen hade slutat och att arbetsbelastningen därför var mycket hög där.

39. Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020. De kvarstående felprocentsatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget rapporterade i slutet av 2017 var 1,09 % för sjunde ramprogrammet och 2,8 % för Horisont 2020¹⁴.

40. Utifrån en bedömning av det gemensamma företags internkontrollsystem, substansgranskning av intäkts-, betalnings-, bidrags- och upphandlingstransaktioner och en granskning av ett urval av avslutade efterhandsrevisioner, inbegripet återvinningar till följd av de upptäckta felen, har vi med granskningsresultatets hjälp kunnat uppnå rimlig säkerhet om att den övergripande procentsatsen för kvarstående fel ligger under väsentlighetsgränsen för det gemensamma företaget.

ändamål till det gemensamma företags förfogande för specifika uppgifter som den har delegerat till det gemensamma företaget.

¹⁴ Årlig verksamhetsrapport 2017 för det gemensamma företaget Sesar, punkterna 1.1.4.3. och 1.1.7.

41. I slutet av 2017 hade kommissionen ännu inte gjort de specifika förändringar av sina gemensamma verktyg för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs när det gäller behandlingen av det gemensamma företags naturabidrag.

Upphandlingsförfaranden

42. Vid sin upphandling av stödtjänster från civila luftrumsanvändare för Sesar 2020- verksamhet¹⁵ använde det gemensamma företaget det enkla (matematiska) genomsnittet av de mottagna ekonomiska anbuden som ekonomisk poäng för expertkategoriernas dagsarvoden. Denna metod tillämpades för samtliga delar. En mer konkurrenskraftig och ändamålsenlig lösning hade varit att använda ett viktat genomsnitt för beräkningen av den ekonomiska poängen. Viktningen borde ha baserats på det mest sannolika antalet arbetsdagar för varje expertkategori som behövdes för de specifika tjänsterna i varje del.

ÖVRIGA FRÅGOR

Kompletterande bidrag från övriga medlemmar för Sesar 2020

43. Ett av det gemensamma företags huvudmål är att skaffa fram bidrag från näringslivspartner på dess verksamhetsområden¹⁶. Den uppskattade hävstångseffekt för medel från luftfartsindustrin som ska uppnås enligt det gemensamma företags inrättandeförordning utan Eurocontrol är 0,85¹⁷.

¹⁵ Ramkontrakt (fyra delar) med en total budget på 6 miljoner euro under fyra år.

¹⁶ I skäl 17 i förordning (EG) nr 219/2007, ändrad genom förordning (EU) nr 721/2014, anges att ett betydande deltagande av näringslivet är en väsentlig del av Sesar-projektet. Det är därför mycket viktigt att den offentliga budgeten för Sesar-projektets utvecklingsfas kompletteras med bidrag från näringslivet.

¹⁷ De uppskattade bidragen in natura från partner från luftfartssektorn till det gemensamma företags operativa verksamhet utan Eurocontrol (500 miljoner euro) dividerat med EU:s totala kontantbidrag till det gemensamma företaget (585 miljoner euro). Observera att näringslivsmedlemmarna enligt stadgarna för Sesar 2020 inte lämnar bidrag in natura till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företags arbetsprogram.

INFORMATION OM KOMMISSIONENS UTVÄRDERINGAR

44. Kommissionens slututvärdering av det gemensamma Sesar-företagets verksamhet inom sjunde ramprogrammet omfattade perioden mellan 2007 och 2016¹⁸, medan den preliminära utvärderingen av det gemensamma Sesar-företagets verksamhet inom Horisont 2020 omfattade perioden från 2014 till 2016¹⁹. Utvärderingarna gjordes med bistånd av oberoende experter, i enlighet med rådets förordningar om det gemensamma Sesar-företaget²⁰, och gällde dess resultat med avseende på relevans, effektivitet, ändamålsenlighet, konsekvens och europeiskt mervärde, med en kompletterande analys av öppenhet och insyn samt forskningskvalitet. Resultaten av utvärderingarna togs upp i den rapport som kommissionen skickade till Europaparlamentet och rådet i oktober 2017²¹.

45. Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade²² antogs det gemensamma företagets handlingsplan av det gemensamma Sesar-företagets styrelse i maj 2018. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma

¹⁸ Slututvärdering av det gemensamma Sesar-företagets verksamhet inom sjunde ramprogrammet. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar1.pdf>

¹⁹ Preliminär utvärdering av det gemensamma Sesar-företagets verksamhet inom sjunde ramprogrammet. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar2020.pdf>

²⁰ Kommissionens lagstadgade utvärderingar med tillämpning av artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 219/2007 om det gemensamma Sesar-företaget och artikel 7 i rådets förordning (EU) nr 721/2014 om ändring av rådets förordning (EG) nr 219/2007.

²¹ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om den preliminära utvärderingen av de gemensamma företagen inom Horisont 2020 {SWD(2017) 339 final}.

²² Utvärderarnas rekommendationer gällde följande områden: förstärkning av de berörda aktörernas deltagande i Sesar-verksamhet, bland annat genom kopplingar till genomförandefasen, förstärkning av de tre lagren i den europeiska huvudplanen för flygledningstjänsten (utformning, utveckling och genomförande), säkerställande av att samtliga lager använder ett språk som bygger på gemensamma lösningar och ge kommissionen befogenhet att samordna planering och övervakning av genomförandet, förstärkning av kopplingarna till den akademiska världen, åtgärdande av problem vid tillämpningen av den rättsliga ramen för Horisont 2020 och för att överbrygga det så kallade industrialiseringsglappet mellan de nuvarande Sesar-lösningarna som stannar vid grad 6 av teknisk mognadsgrad och huvudplanens genomförandefas som kräver lösningar med grad 8.

företaget ska genomföra²³, varav några insatser redan har påbörjats²⁴ och merparten ska genomföras under 2018 och första kvartalet 2019. Ett litet antal av dem kommer att tas upp under nästa programperiod²⁵.

46. Europeiska revisionsrätten offentliggjorde 2017 sin särskilda rapport om initiativet om ett gemensamt europeiskt luftrum²⁶ som behandlade vissa delar av det gemensamma Sesar-företagets resultat inom sjunde ramprogrammet²⁷, som är EU:s största ekonomiska stöd till initiativet.

47. Både i kommissionens slututvärdering²⁸ och revisionsrättens särskilda rapport²⁹ uppmärksammades förseningarna i genomförandet av huvudplanen för flygledningstjänsten och diskrepansen mellan den fastställda lagstadgade livstiden för det gemensamma Sesar-

²³ Specifika åtgärder som införts i handlingsplanen som svar på utvärderarnas rekommendationer handlar bland annat om att förstärka arrangemangen för samarbete mellan Sesar's införandeförvaltare (Deployment manager), Europeiska byrån för luftfartssäkerhet, nationella myndigheter och Eurocae för att öka deras deltagande i huvudplanen för flygledningstjänsten, öka näringslivets deltagande och förenkla Sesar-verksamhet inom Horisont 2020.

²⁴ Bland de åtgärder som redan påbörjats kan nämnas omorganisationen av huvudplanens tre nivåer för att förstärka dess uppbyggnad kring Sesar-lösningarnas principer och de regelbundna mötena med sammanslutningen för den vetenskapliga utvecklingen av den europeiska flygledningstjänsten i Europa (Asda) för att öka deltagandet från den akademiska världen.

²⁵ Det gemensamma företaget gjorde en allmän bedömning av det gemensamma Sesar-företagets nuvarande rättsliga ram inför förberedelserna av nästa programperiod och överlämnade den till kommissionen i december 2017. När det gäller rekommendationen att ytterligare överbrygga industrialiseringsglappet mellan det gemensamma Sesar-företagets verksamhet och förvaltningen av Sesar-införandet anser det gemensamma företaget att den för närvarande är vilande i väntan på kommissionens initiativ för nästa programperiod.

²⁶ EU:s initiativ om ett gemensamt europeiskt luftrum inleddes 2004 och består av en uppsättning EU-täckande gemensamma bindande regler om ATM-säkerhet och ATM-tjänster, luftrumsplanering och interoperabilitet inom nätverket.
https://ec.europa.eu/transport/modes/air/single_european_sky_sv

²⁷ Revisionsrättens särskilda rapport nr 18/2017.

²⁸ Se slututvärdering av det gemensamma Sesar-företagets verksamhet inom sjunde ramprogrammet, avsnitt 7.1.4 Forskningens kvalitet och avsnitt 8. Slutsatser.

²⁹ Punkterna 86 och 87 i revisionsrättens särskilda rapport nr 18/2017.

företagets verksamhet och den tid som arbetet planeras pågå. I revisionsrättens rapport underströks också behovet av att stärka det gemensamma Sesar-företagets redovisningsskyldighet när det gäller genomförandet av huvudplanen³⁰.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Neven Mates som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 2 oktober 2018.

För revisionsrätten

Klaus-Heiner Lehne

ordförande

³⁰ Punkt 86 och rekommendation 8 i revisionsrättens särskilda rapport nr 18/2017.

Bilaga**Uppföljning av tidigare års kommentarer**

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts)
	<i>Rapportering om och kontroller av bidrag in natura till Sesar 2020-projekt</i>	
2016	Det gemensamma Sesar-företaget har ännu inte infört några särskilda riktlinjer för medlemmarna och de externa revisorerna om hur de ska redovisa och styrka medlemmarnas bidrag in natura till Sesar 2020-projekt. Det gemensamma företaget har inte heller upprättat några interna riktlinjer för sina förhandskontroller av ersättningsanspråk för Sesar 2020-projekt på grundval av kommissionens strategi för förhandskontroller inom Horisont 2020.	Har genomförts
	<i>Bedömningen av de sökandes ekonomiska kapacitet vid ansökningsomgångar</i>	
2016	Vad beträffar den selektiva anbudsinfördran för industriforskning som var begränsad till det gemensamma företagens näringslivsmedlemmar beviljade det gemensamma företaget bidrag till projektkonsortier, trots att de kontroller av stödmottagarnas ekonomiska livskraft som Genomförandeorganet för forskning hade gjort i två fall visade att den ekonomiska kapaciteten hos de samordnande näringslivsmedlemmarna i konsortiet var bristfällig. Det medför en större ekonomisk risk för att dessa projekt inte avslutas, och den ekonomiska risken är också större i de två andra projekt som dessa två stödmottagare deltar i. Den verkställande direktörens beslut i dessa två fall byggde på kompletterande särskilda riskbedömningar som hade utförts av personal vid det gemensamma Sesar-företaget. Det gemensamma företaget har emellertid ännu inte infört ett systematiskt internt förfarande för att göra en förnyad prövning av en tidigare konstaterad	Har genomförts

	bristfällig ekonomisk livskraft hos en samordnare av ett bidragsfinansierat projekt eller fastställt åtgärder för att minska och kompensera för den ökade ekonomiska risken.	
	<i>Tjänstekontraktens kostnadseffektivitet</i>	
2016	I sina förfaranden för upphandling av tjänster fastställer det gemensamma företaget en maximal budget för kontrakten. Maxbeloppet är inte baserat på en systematisk kostnadsberäkningsprocess och ett referenssystem för rimliga marknadspriser. Detta arbetssätt garanterar inte att de fleråriga tjänstekontrakten är kostnadseffektiva, eftersom erfarenheten visar att de flesta anbud som tas emot ligger nära den maximala budgeten.	Har genomförts

DET GEMENSAMMA FÖRETAGETS SVAR

25. Under perioden 2010–2017 tog det i snitt över sex månader att få svar på årliga finansiella genomförandeavtal om delegering. För att säkerställa verksamhetens kontinuitet måste det gemensamma Sesar-företaget därför planera sin budget så att det har tillräckligt med kontanta medel och betalningsbemyndiganden för att kunna täcka betalningar under åtminstone första halvåret följande år.

26. Under de senaste två åren har det gemensamma Sesar-företaget varit verksamt inom ramen för flera finansiella tillsynssystem eftersom det var tvunget att samtidigt genomföra projekt inom sjunde ramprogrammet, TEN-T, Horisont 2020, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och delegeringsavtal om inkomster avsatta för särskilda ändamål. I rekryteringsplanen för 2018 planeras rekrytering av två ytterligare finansansvariga för att förstärka ekonomi- och budgetgruppen.

27. Den högre felprocentsatsen för bidragsutbetalningar inom Horisont 2020 under 2017 berodde på att det gemensamma Sesar-företaget endast hade genomfört ett fåtal av dessa utbetalningar när kommissionens gemensamma revisionstjänst fastställde revisionsplanen. Betalningarna rörde främst förberedande forskningsprojekt där de huvudsakliga bidragsmottagarna var forskningscentrum och universitet, som i regel inte är lika förtrogna med finansiell rapportering som andra större industriella mottagare. Felprocentsatsen påverkades dessutom i hög grad av ett betydande fel från en enda universitetsmottagare. För att minska risken att detta händer igen kommer det gemensamma Sesar-företaget att tillsammans med kommissionen anordna en informationsdag om finansiell rapportering, som kommer att rikta sig särskilt till forskningscentrum, universitet och små och medelstora företag.

28. Det gemensamma Sesar-företaget kommer att uppdatera sina interna riktlinjer om utarbetande av ansökningsdokumentation (som är en del av det gemensamma Sesar-företagets kvalitetsstyrningssystem) för att ta med metoden med viktat genomsnitt som ett möjligt alternativ för att utvärdera finansiella anbud, särskilt när denna metod bättre speglar de olika priskomponenterna i finansiella anbud.